

عنوان مقاله:

ادراک کننده، ادراک شونده، محصول ادراک (ارزیابی تعابیر صاحب نظران از مولفه های تعریف منظر)

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 13، شماره 56 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مرتضی همتی - پژوهشگر دکتری معماری منظر. دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

پریچهر صابونچی - پژوهشگر دکتری معماری منظر. دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

در دهه های اخیر با گسترش علوم شهری، یکی از مهم ترین چالش های پیش روی پژوهشگران تفسیر رابطه انسان و محیط است که منجر به شکل گیری مفاهیم جدیدی مانند منظر شد. اگرچه پیدایش این مفهوم حاصل جستارهای فراوان متخصصان و پژوهشگران در سال های متعددی است، اما مرور پیشینه آن بیانگر وجود تکثر معنایی در آرای پژوهشگران و صاحب نظران علوم شهری است. تجربه نشان داده است که تداوم حیات یک رویکرد علمی نیازمند تعمق در بنیادهای منطقی اش از طریق تعریف مفاهیم پایه ای آن است تا با ارائه معانی یکسان امکان مباحثه و استدلال را برای پژوهشگران این حوزه به وجود آورد. از طرفی وجود تفاسیر متعدد موجب شکل گیری راهبردهای متنوعی در اثرگذاری بر محیط است و رویکردهای متمایزی تولید می کند که این بررسی نشان می دهد در جزئیات با مفاهیم مختلف و گاه متناقض وصف شده است. تعاریف ارائه شده به منظر به عنوان رابطه ای ادراکی می نگرد که واجد مولفه ادراک کننده و ادراک شونده است که مفهوم منظر محصول تفسیر صاحب نظران از شیوه مرتبط ساختن و بیان نسبت آنان است. این مقاله در پی آن است که با تدقیق در تعاریف ارائه شده با روش تحلیل محتوا به تحلیل و طبقه بندی رویکردهای متعدد اندیشمندان معاصر در تبیین مفهوم منظر بپردازد و با ارزیابی اجزای تعاریف آورده شده به تعریفی جامع و کل نگر از منظر بپردازد. پژوهش پیش روی نشان می دهد در توصیف متخصصین از مولفه های ادراک کننده و ادراک شونده، نسبت آنها و محصول آن، دسته های مفهومی متعددی وجود دارد که به نظر می رسد به صحیح ترین شکل بیانی آن چنین باشد: منظر رابطه ای ادراکی است که میان «انسان به عنوان ادراک کننده» و «محیط به عنوان ادراک شونده» با پیوندی «پیوسته» ایجاد می شود و محصولی با ماهیت «عینی-ذهنی» به دست می دهند.

کلمات کلیدی:

تعریف منظر، ادراک، محیط، انسان، عینی-ذهنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1280759>

